

Wiesława Lizińska

Współczesne uwarunkowania napływu kapitału zagranicznego w aspekcie rozwoju lokalnego

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 47/3, 293-305

2017

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wiesława Lizińska*

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauk Ekonomicznych

WSPÓŁCZESNE UWARUNKOWANIA NAPŁYWU KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO W ASPEKCIE ROZWOJU LOKALNEGO

Streszczenie

Głównym celem badań było zdiagnozowanie uwarunkowań napływu kapitału zagranicznego i jego skutków dla rozwoju społeczno-gospodarczego układu lokalnego. Realizację celu oparto na wynikach badań przeprowadzonych w 2011 i 2015 r. wśród inwestorów zagranicznych i władz lokalnych wybranych województw. Bez względu na rok podjęcia działalności pozycja trzech najważniejszych motywów (zdobycie nowych rynków zbytu, dostęp i niskie koszty siły roboczej, perspektywy rozwoju gospodarczego) nie ulegała zmianie (z wyjątkiem okresu 2008–2010). Najważniejszą stymulantą podejmowania inwestycji było położenie geograficzne. Władze lokalne wśród najważniejszych korzyści napływu kapitału wskazały: ogólnogospodarcze i społeczne, w tym szczególnie dla rynku pracy. Czynnikiem, który pojawiał się jako motyw inwestorów zagranicznych, stymulanta i skutek dla gminy, był ten odnoszący się do rynku pracy, jego zasobów oraz kosztów.

Słowa kluczowe: kapitał zagraniczny, motywy i stymulanty napływu, rozwój lokalny

* Adres e-mail: wieslawa.lizinska@uwm.edu.pl.

Wprowadzenie

Rozwój społeczno-ekonomiczny na poszczególnych poziomach terytorialnych, w tym na poziomie lokalnym, opiera się w głównej mierze na efektach funkcjonowania krajowych i zagranicznych podmiotów gospodarczych. Samorząd lokalny, opracowując swoje działania ukierunkowane na kształtowanie odpowiednich warunków prowadzenia działalności gospodarczej, musi zdecydować, wobec jakich podmiotów działania te koncentrować (Komorowski, 2005, s. 23; Lizińska, 2012, s. 70).

Dylemat taki może wynikać m.in. z faktu, że preferencyjne traktowanie inwestorów zagranicznych może w niektórych sytuacjach naruszać zasady wolnej konkurencji czy też skutkować niekorzystnym stosunkiem przedsiębiorców krajowych oraz społeczności lokalnej do inwestorów zagranicznych.

Ze względu natomiast na ograniczoność zasobów wykorzystywanych przez władze w realizacji polityki wspierania rozwoju przedsiębiorczości, niezbędna jest racjonalna ocena kosztów i korzyści działań ukierunkowanych na pozyskiwanie inwestorów zagranicznych – szczególnie przez samorządy lokalne o niskim potencjale społeczno-ekonomicznym i niskiej atrakcyjności inwestycyjnej. Elementy te z drugiej strony uwarunkowane będą także wiedzą odnoszącą się do czynników pozwalających na stymulowanie procesu rozwoju. Wiedza ta może wpływać na sprawność tego procesu, jego koszty oraz efekty w postaci kolejnych, nowych inwestycji zagranicznych (Lizińska, 2012, s. 68).

Zwiększenie skuteczności i efektywności działań ukierunkowanych na pozyskiwanie inwestorów zagranicznych wymaga odpowiedniej diagnozy motywów inwestorów zagranicznych jako czynnika *push* w procesie podejmowania decyzji i lokalizacji inwestycji za granicą. Ważna w tym procesie jest także wiedza w obszarze czynników lokalizacji, które stymulują ten proces po stronie kraju goszczącego (czynniki *pull*). Jak podkreśla bowiem Oziewicz (1998, s. 65), do inwestycji za granicą dojdzie wtedy, gdy potencjalną decyzję z jednej strony będą stymulowały czynniki kraju pochodzenia kapitału (*push factors*), a z drugiej strony przyciągały czynniki kraju goszczącego (*pull factors*). Znaczenie synergii pomiędzy poszczególnymi elementami procesu decyzyjnego podkreślił szczególnie w swej teorii Dunning (2001), zauważając, że inwestycja za granicą zostanie podjęta, jeśli będą spełnione wszystkie warunki określone w paradygmacie OLI (ang. *ownership, location, internalization*).

W badaniach nad uwarunkowaniami podejmowania inwestycji zagranicznych wiele uwagi poświęcono m.in. skutkom procesu integracji gospodarczej (Bevan, Estrin, 2002; Egger, Pfaffermayr, 2002; Gao, 2005), a w ostatnim okresie szczególnego znaczenia nabrały analizy odnoszące się do wpływu kryzysu finansowego na decyzje inwestorów (Bems i in., 2016, s. 63, Siddiqui, 2014).

W realizowanej polityce inwestycyjnej ukierunkowanej na inwestorów zagranicznych ważnym elementem jest także uwzględnienie potencjalnych efektów takiej inwestycji. W literaturze przedmiotu wskazuje się kilka zasadniczych obszarów oddziaływania podmiotów z kapitałem zagranicznym na gospodarkę (Jaworek, 2006; Kuzel, 2007; Mączyńska, 1999; Weresa, 2002; Górniewicz, 2007; Witkowska, 2000). Dla jednostki lokalnej inwestycja może wygenerować efekty w najważniejszych obszarach, m.in.: rynku pracy, konkurencyjności na lokalnym rynku, konkurencyjności gminy, transferu technik, technologii czy też ogólnie ujmowanego rozwoju społeczno-gospodarczego. Diagnoza w takim ujęciu powinna także umożliwić ocenę, czy lokalizacja potencjalnych inwestycji, z punktu widzenia skutków dla rozwoju gminy, będzie optymalna. Czasami ta ocena jest utrudniona, ze względu na zróżnicowane w czasie i rodzaju oddziaływania tej samej inwestycji¹.

Jak zauważa Karaszewski (2004), a także wcześniej Reuber i współautorzy (1973), największego napływu BIZ i korzyści z tytułu ich lokowania można się spodziewać w sytuacji, gdy pomiędzy motywami inwestorów zagranicznych a oczekiwaniami i zachętami kraju goszczącego dojdzie do jak największej zbieżności.

1. Cel i metodyka badań

Uwzględniając realne uwarunkowania rozwoju społeczno-ekonomicznego jednostek samorządu lokalnego i znaczenie w tym procesie podmiotów z kapitałem zagranicznym, jako główny cel badań przyjęto próbę zdiagnozowania najważniejszych uwarunkowań napływu kapitału zagranicznego i jego skutków dla rozwoju społeczno-gospodarczego układu lokalnego, do którego napływa. Na jego realizację składały się następujące cele szczegółowe:

¹ Np. Witkowska (2000) analizuje zróżnicowane efekty dla rynku pracy, natomiast Barriosa i współautorzy (2005) dla konkurencji dla lokalnych firm.

- ocena zróżnicowania i zmian motywów inwestorów zagranicznych w podejmowaniu decyzji o lokalizacji inwestycji,
- diagnoza i ocena stymulantów podejmowania inwestycji w opinii inwestorów zagranicznych,
- identyfikacja korzyści wynikających z napływu kapitału zagranicznego w opinii władz samorządowych.

W artykule przy ocenie zróżnicowania i zmian motywów inwestorów zagranicznych w podejmowaniu decyzji o lokalizacji inwestycji ze względu na dostępność adekwatnych danych² wykorzystano wyniki bezpośrednich badań własnych przeprowadzonych wśród 219 inwestorów zagranicznych w 2011 roku w ośmiu województwach (dolnośląskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, podlaskim, pomorskim, wielkopolskim, warmińsko-mazurskim).

Realizację dwóch kolejnych celów szczegółowych oparto natomiast na wynikach aktualnych badań bezpośrednich z wykorzystaniem kwestionariuszy ankiet, przeprowadzonych w ramach projektu *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne – analiza porównawcza*³ w 2015 roku w grupie 207 inwestorów zagranicznych oraz wśród przedstawicieli władz lokalnych 337 gmin w czterech województwach (kujawsko-pomorskim, łódzkim, wielkopolskim, warmińsko-mazurskim).

2. Wyniki badań

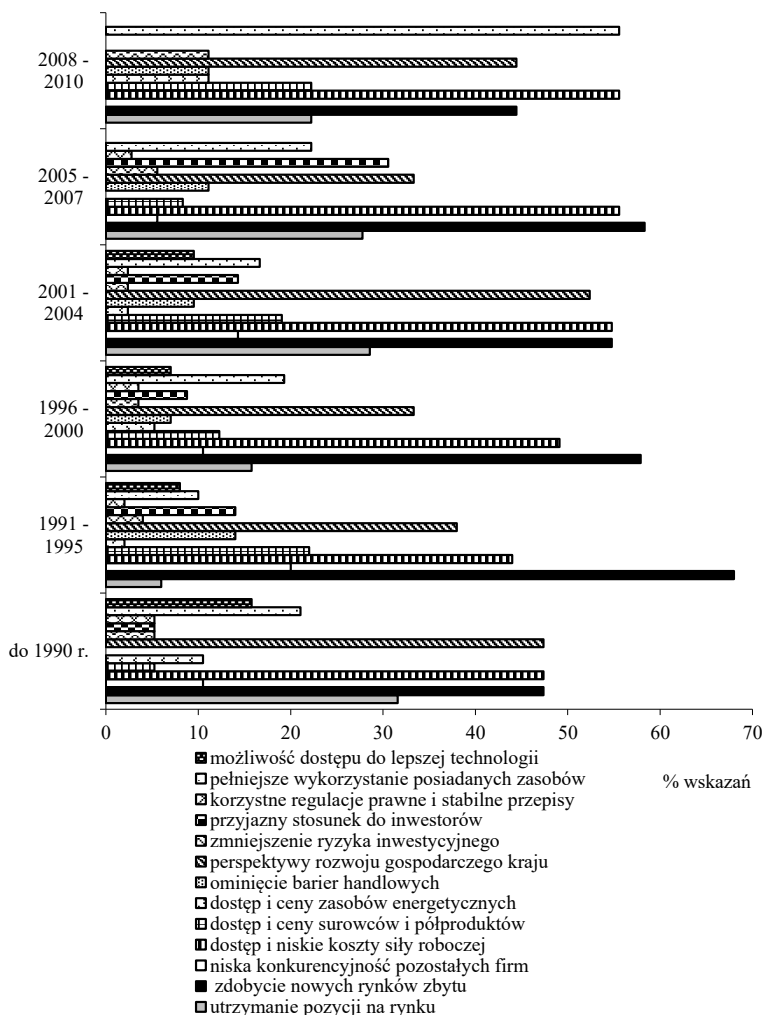
Jednym z kluczowych elementów badań nad zjawiskiem przepływu kapitału zagranicznego i podejmowania inwestycji za granicą jest próba zdiagnozowania motywów, jakimi kierują się inwestorzy przy podejmowaniu decyzji o inwestycji. W trakcie realizacji badań motywów w zależności od okresu podejmowania inwestycji kierowano się specyficznymi zmianami natury m.in. ustrojowej oraz ekono-

² Zróżnicowana grupa inwestorów zagranicznych pod względem okresu, w którym podejmowali działalność w Polsce.

³ Szerzej nt. projektu w raportach: *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie kujawsko-pomorskim*, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie łódzkim*, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie warmińsko-mazurskim*, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie kujawsko-pomorskim*, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie wielkopolskim* opracowanych przez zespoły z: Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Pobrane z: www.skolar.umk.pl.

micznej, ponadto zwrócono uwagę na ważne wydarzenia dla polskiej gospodarki – przystąpienie do Unii Europejskiej oraz okres kryzysu. W związku z tym analizy przeprowadzono, uwzględniając okres podjęcia inwestycji w Polsce: do 1990 roku oraz w latach: 1991–1995, 1996–2000, 2001–2004, 2005–2007, 2008–2010 (rys. 1).

Rysunek 1. Motywy lokalizacji inwestycji bezpośredniej w Polsce w poszczególnych okresach podejmowania działalności

Źródło: Lizińska (2012).

Dla całej badanej grupy inwestorów zagranicznych głównymi motywami podjęcia działalności w Polsce było: zdobycie nowych rynków zbytu (55,1% wskazań), dostęp i niskie koszty siły roboczej (51,5%) oraz perspektywy rozwoju gospodarczego (41,5% wskazań). Bez względu na rok podjęcia działalności gospodarczej pozycja wskazań trzech najważniejszych motywów nie ulegała zmianie (za wyjątkiem przedsiębiorstw, które rozpoczęły działalność w Polsce w latach 2008–2010). W poszczególnych okresach podejmowanej przez inwestorów zagranicznych działalności w Polsce zmieniała się tylko relacja pomiędzy tymi trzema motywami. W pierwszych latach okresu transformacji (1991–2000) zdecydowanie dominującym motywem dla inwestorów (68% wskazań) był motyw zdobycia nowych rynków zbytu, który był również dominujący w okresie tuż po integracji Polski z Unią Europejską. Odmienne swoje motywy określili inwestorzy, którzy zdecydowali się na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Polsce w okresie kryzysu gospodarczego. Najistotniejszymi motywami był wówczas dostęp i niskie koszty siły roboczej (55,6%) oraz pełniejsze możliwości wykorzystania posiadanych zasobów (55,6%).

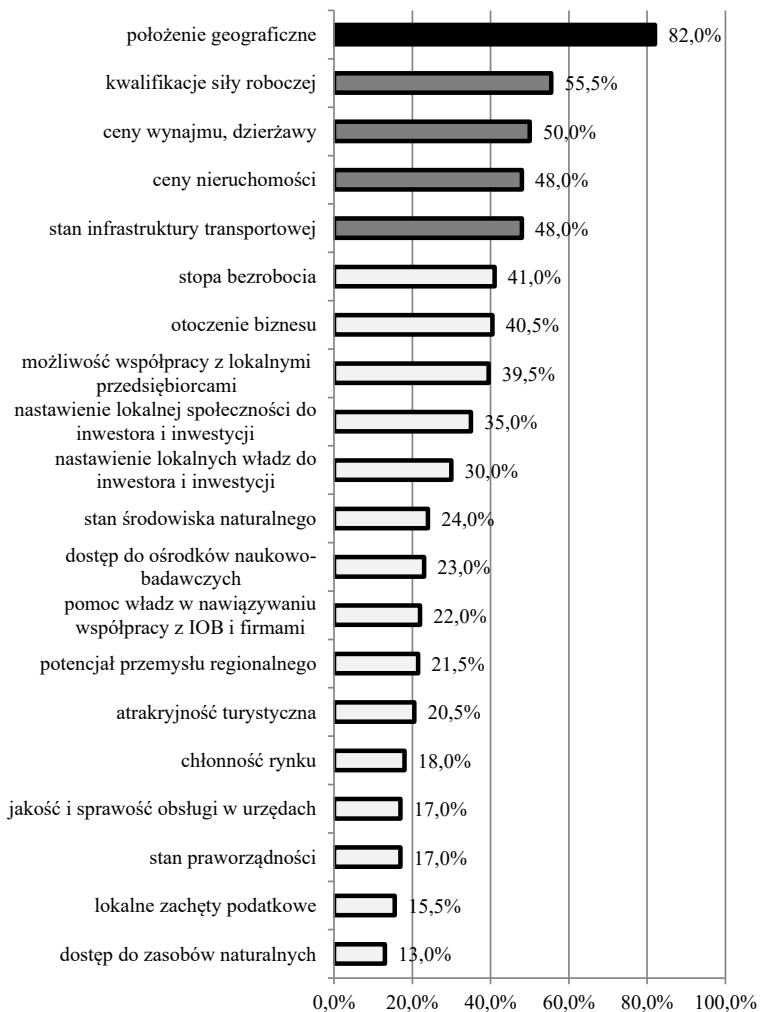
Różański (2016) zauważa jednak, że w wyniku postępującego procesu globalizacji i liberalizacji następuje rekonfiguracja determinant inwestycji za granicą oraz ich skali i kierunków. Zwiększa się bowiem rola przewag technologicznych, związanych z wykorzystaniem narzędzi informatycznych w zarządzaniu i marketingu. Rośnie również znaczenie redukcji kosztów wynikających ze standaryzacji produktu. Mniejszą rolę może odgrywać wydłużenie cyklu życia produktu dzięki inwestycjom zagranicznym. Przyczynia się do tego rosnąca rola imitacji wprowadzanych przez kraje rozwijające się, co skraca czas życia nie tylko inwestycji, ale również każdego produktu oferowanego przez inwestora zagranicznego przez jego filie i oddziały.

Kolejną kwestią, która decyduje o podjęciu inwestycji za granicą, ale pod kątem wyboru lokalizacji inwestycji na poszczególnych poziomach terytorialnych, determinowaną czynnikami przyciągającymi inwestycje, są stymulanty tego procesu. Z punktu widzenia realizacji polityki pozyskiwania inwestorów niezbędna jest nie tylko wiedza władz lokalnych o czynnikach atrakcyjności inwestycyjnej określanej m.in. przez szereg wskaźników, ale także istotne jest, aby wiedzieć, jak te czynniki są oceniane przez inwestorów, często w aspekcie stopnia spełnienia ich oczekiwań i potrzeb.

Jak wynika z przeprowadzonych badań, inwestorzy zagraniczni w każdym badanym województwie, choć o tak różnym poziomie atrakcyjności inwestycyjnej, jako główny czynnik stymulujący podjęcie inwestycji wskazali położenie geograficzne. Należy zauważyć jednocześnie, że pomimo iż były to województwa sąsiadujące ze sobą, to jednak o stosunkowo dużej rozpiętości geograficznej – od północnego wschodu, przez centrum, na zachód. Jak wynika z danych zaprezentowanych na rysunku 2, była to bardzo znacząca przewaga nad pozostałymi stymulantami podjęcia inwestycji. Na stosunkowo zbliżonym poziomie zostały ocenione cztery kolejne stymulanty: kwalifikacje siły roboczej, ceny wynajmu (dzierżawy), ceny nieruchomości oraz stan infrastruktury transportowej. Zatem wśród pięciu najważniejszych stymulant wyboru lokalizacji inwestycji znalazły się wyłącznie tzw. czynniki twarde lokalizacji.

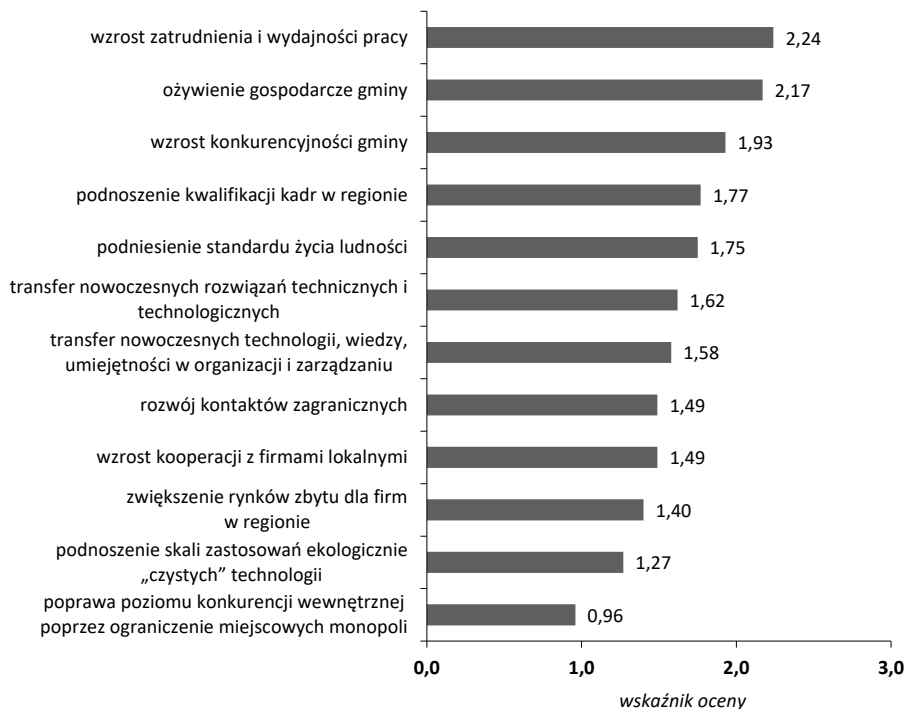
Właściwe ukierunkowanie polityki rozwoju na poziomie lokalnym wymaga również wiedzy odnoszącej się do szeroko rozumianych skutków napływu inwestycji. Wiedza ta jest niezbędna nie tylko w kontekście planowania rozwoju, ale dokonanie takiej oceny *ex ante* w niektórych sytuacjach umożliwiłoby uniknięcie lokalizacji inwestycji nie zawsze optymalnych z punktu widzenia możliwości i potrzeb rozwojowych danego układu lokalnego. Jak wynika z przeprowadzonych badań, władze lokalne identyfikowały najczęściej korzyści w postaci wzrostu zatrudnienia i wydajności pracy, ożywienia gospodarczego gminy, wzrostu konkurencyjności gminy, podnoszenia kwalifikacji kadr w regionie i podnoszenia poziomu życia ludności. Można zatem generalnie stwierdzić, że wśród pięciu kluczowych korzyści znalazły się te, które bezpośrednio wiążą się z tworzeniem przedsiębiorstw i miejsc pracy.

Rysunek 2. Stymulanty podjęcia inwestycji w opinii inwestorów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań w ramach projektu *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne – analiza porównawcza*. Pobrane z: www.skolar.umk.pl.

Rysunek 3. Korzyści wynikające z napływu inwestycji zagranicznych

Wartość liczbową wskaźnika ważności została obliczona według formuły:
$$W = \frac{\sum_{i=1}^k n_i w_i}{k \cdot N}$$

gdzie: W – wskaźnik ważności; i – indeks oceny; n_i – liczba wskazań danego czynnika na i -tym miejscu; k – maksymalna ocena w skali od 1 do k (wskazanie kolejności czynników oznaczało przypisanie im ocen w odwrotnej kolejności); N – liczba respondentów, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie; w_i – ocena odpowiadająca miejscu czynnika i (Karaszewski, Sudoł, 1997).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań w ramach projektu *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne – analiza porównawcza*. Pobrane z: www.skolar.umk.pl.

Można również zauważyć, że władze lokalne diagnozowały wiele korzyści z tytułu napływu inwestycji. Natomiast pomiędzy ocenami poszczególnych skutków nie było tak dużych różnic, jak w przypadku motywów, jakimi kierowali się inwestorzy, decydując na podjęcie działalności gospodarczej w Polsce. Można zatem

przypuszczać, że nawet jeśli motywy inwestorów są skupione na wybranej grupie, to jednak sam fakt pojawienia się nowego przedsiębiorstwa i stworzenia miejsc pracy wygeneruje często pozostałe efekty dla miejsca lokalizacji.

Podsumowanie

Niezależnie od roku podjęcia działalności w Polsce pozycja trzech najważniejszych motywów inwestorów zagranicznych (zdobycie nowych rynków zbytu, dostęp i niskie koszty siły roboczej, perspektywy rozwoju gospodarczego) nie ulegała zmianie (z wyjątkiem okresu 2008–2010). W poszczególnych okresach podejmowania inwestycji zmieniała się tylko relacja pomiędzy tymi motywami. Pomimo stosunkowo długiego okresu, w jakim poszczególne przedsiębiorstwa rozpoczynały działalność w Polsce, istnieje pewna grupa motywów, która nie ulega diametralnym zmianom. Daje to zatem możliwość m.in. władzom lokalnym, aby opracowywać założenia polityki pozyskiwania inwestorów w dłuższej perspektywie, pomimo zmieniających się uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej.

Zdecydowanie najważniejszą stymulantą podejmowania inwestycji we wszystkich objętych badaniami województwach było położenie geograficzne. Biorąc pod uwagę duże zróżnicowanie nie tylko położenia fizycznego, ale także specyfikę poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego tych województw, ich poziomu atrakcyjności inwestycyjnej, można wyciągnąć wniosek, że każde z tych województw posiada specyficzne cechy, które stymulują napływ kapitału zagranicznego. Najważniejszą grupą stymulant wśród inwestorów zagranicznych była grupa stymulant zasobowo-efektywnościowych (ceny najmu i dzierżawy, ceny nieruchomości, kwalifikacje siły roboczej oraz stopa bezrobocia). Natomiast władze lokalne wśród najważniejszych korzyści wynikających z podejmowania inwestycji zagranicznych uznały te o charakterze ogólnogospodarczym i społecznym, w tym szczególnie skutki dla rynku pracy.

Czynnikiem, który pojawiał się jako jeden z dominujących motywów inwestorów zagranicznych, stymulant po stronie kraju goszczącego i skutków dla układu lokalnego, był ten odnoszący się do rynku pracy, jego zasobów i kosztów. Jest to o tyle istotna kwestia, że coraz częściej staje się przedmiotem dyskusji nie tylko w relacji inwestor zagraniczny – władze lokalne, ale jest ważna także dla inwestorów krajowych, ze względu na zmieniające się wyzwania wobec tego rynku.

Literatura

- Barriosa, S., Görg, H., Strobla, E. (2005). Foreign direct investment, competition and industrial development in the host country. *European Economic Review*, 49, 1761–1784.
- Bems, R., Catão, L., Kóczán, Z., Lian, W., Poplawski-Ribeiro, M., Jiang, H., Liu, Y., Yang, H. (2016). *Understanding the Slowdown in Capital Flows to Emerging Markets. World Economic Outlook: too slow for too long* (s. 63–99). Washington: International Monetary Fund.
- Bevan, A., Estrin, S. (2000). *The Determinants of Foreign Direct Investments In Transition Economies*. London Business School – Centre For New And Emerging Markets London. Working Paper, No 342, s. 1–57.
- Dunning, J.H. (2001). The Eclectic (OLI) Paradigm of International Production. Path, Present and Future. *International Journal of the Economics of Business*, 8 (2), 173–190.
- Egger, P., Pfaffermayr, M. (2002). Foreign Direct Investment and European Integration in the 90's. *Working Papers in Economics*, 2, 1–14.
- Gao, T. (2005). Foreign direct investment and growth under economic integration. *Journal of International Economics*, 67, 157–174.
- Górniewicz, G. (2007). *Konsekwencje międzynarodowych przepływów kapitału dla gospodarki światowej ze szczególnym uwzględnieniem Polski*. Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.
- Jaworek, M. (2006). *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w prywatyzacji polskiej gospodarki*. Toruń: TNOiK.
- Karaszewski, W. (2004). *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne. Polska na tle świata*. Toruń: TNOiK.
- Karaszewski, W., Siemińska, E., Jaworek, M., Czaplewski, L., Kuzel, M., Szałucka, M., Szustek, A., Kuczmarska, M., Kokosińska, M. (2015). *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie kujawsko-pomorskim. Raport z badania 2015*. UMK w Toruniu, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Pobrane z: http://www.skolar.umk.pl/pdf/Raport_UMK_2015.pdf (20.03.2017).
- Karaszewski, W., Sudoł, S. (1997). *Empirical Research on the Process of Transformation of Polish Companies in the Period of 1990–1995*. Toruń: Wydawnictwo UMK.
- Kisiel, R., Lizińska, W., Marks-Bielska, R., Babuchowska, K., Serocka, I. (2015). *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie warmińsko-mazurskim. Raport z badania 2015*. UWM w Olsztynie, Samorząd województwa warmińsko-mazurskiego. Pobrane z: http://www.skolar.umk.pl/pdf/Raport_UWM_2015.pdf (20.03.2017).

- Komorowski, J. (2005). Kształtowanie poziomu atrakcyjności inwestycji w polityce rozwoju regionalnego. W: A. Kopczuk, M. Proniewski (red.), *Atrakcyjność inwestycyjna regionu* (s. 13–24). Białystok: Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku.
- Kuzel, M. (2007). *Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w dyfuzji wiedzy i umiejętności (na przykładzie gospodarki Polski)*. Toruń: TNOiK.
- Lizińska, W. (2012). *Klimat inwestycyjny jako czynnik bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Studium na poziomie układów terytorialnych*. Olsztyn: Wydawnictwo UWM w Olsztynie.
- Mączyńska, E. (1999). Bezpośrednie inwestycje zagraniczne. Światowe i lokalne czynniki dynamizujące. *Ekonomista*, 1-2, 87–107.
- Oziewicz, E. (1998). *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w rozwoju gospodarczym krajów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN)*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Pawlak, K., Standar, A., Kołodziejczak, M., Kołodziejczak, W. (2015). *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie wielkopolskim*. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie. Pobrane z http://www.skolar.umk.pl/pdf/Raport_UP_2015.pdf (20.03.2017).
- Reuber, G., Crockelle, H., Emersen, M., Gallias-Hamono, G. (1973). *Private Foreign Investment in Development*. Oxford: Development Centre of the OECD.
- Różański, J. (2016). Międzynarodowy kapitał płynie wolniej i inaczej. *Obserwator Finansowy*. Pobrane z: www.obserwatorfinasowy.pl, (21.09.2016).
- Różański, J., Jasiniak, M., Kaczmarska-Krawczak, J., Kaźmierska-Józwiak, B., Starzyńska, D. (2015). *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w województwie łódzkim. Raport z badania 2015*. Uniwersytet Łódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Pobrane z: http://www.skolar.umk.pl/pdf/Raport_UL_2015.pdf (20.03.2017).
- Siddiqui, K. (2014). Flows of Foreign Capital into Developing Countries: A Critical Review. *Journal of International Business and Economics*, 2 (1).
- Weresa, M.A. (2002). Skutki inwestycji zagranicznych dla gospodarki kraju przyjmującego – doświadczenia Polski. *Zeszyty BRE Bank – CASE*, 62, 7–42.
- Witkowska, J. (2000). BIZ a rynek pracy w kraju przyjmującym – aspekty teoretyczne. *Ekonomista*, 5.

CONTEMPORARY CONDITIONS OF FOREIGN CAPITAL INFLOW IN THE ASPECT OF LOCAL DEVELOPMENT

Abstract

The main purpose of the study was to diagnose the determinants of the inflow of foreign capital and its effects on the socio-economic development of the local system. The realisation of the objective was based on the research results conducted in 2011 and 2015 among foreign investors and local authorities of selected voivodships. Regardless of the year's starting business activity, the item 3 of the most important motives (new market acquisition, access and low-cost labor market, prospects for economic development) remained unchanged (except 2008-2010). The most important stimulant for investment was geographic location. Among the most important benefits of capital inflows local authorities indicated: general economic and social, especially for the labor market. The factor emerged as a motive for foreign investors, the stimulant and the effect for the municipality was the labor market, its resources and costs.

Keywords: foreign capital, motives and stimulants of inflow, local development

Translated by Wiesława Lizińska

JEL codes: F21, F23, O19, R58